

Orchidectomie (verwijderen testikels)

Wat houdt de orchidectomie in? Hoe bereidt u zich voor op de operatie? Hieronder leest u over de gang van zaken rond de operatie, de risico's van de ingreep en de postoperatieve periode na een orchidectomie.

Over de orchidectomie

De orchidectomie is een operatie waarbij beide testikels worden verwijderd. De huid van de balzak wordt niet verwijderd. U kunt voor deze operatie kiezen als u wilt minderen met de testosteronremmers en (nog) geen vaginaplastiek wilt of kunt ondergaan.

Het verwijderen van de testikels kan leiden tot vermindering van libido. Ook wordt u definitief onvruchtbaar. Klik hier voor meer informatie over vruchtbaarheid: [Vruchtbaarheid bij transvrouwen of non-binaire personen.](#)

Vorbereiding op de operatie

Locatie van de operatie

De orchidectomie vindt plaats in Amsterdam UMC, locatie VUmc of in een van de klinieken die bij het Genderteam is aangesloten.

Alvast aanschaffen: ondergoed

Wij raden u aan om strakke, goed omsluitende onderbroeken te dragen in de periode na de operatie. Dit geeft steun aan het operatiegebied.

Hormoongebruik

U kunt tot aan de operatie uw huidige dosering hormonen continueren. De combinatie van oestradiol (vrouwelijk geslachtshormoon) en de testosteronremmer geeft een licht verhoogd risico op een bloedpropje (trombose) tijdens de operatie; echter is de operatie van korte duur en kan het stoppen met hormonen ook belastend voor u zijn. U mag dus uw hormonen gebruiken tot aan de operatie.

Wel krijgt u ter voorkoming van trombose voor de operatie een injectie met bloedverdunners.

Na de operatie stopt u met de testosteronremmer. Ongeveer drie maanden na de operatie worden uw hormoonspiegels gecontroleerd door de endocrinoloog (hormoonarts).

Roken

Voor de orchidectomie geldt dat we u adviseren te stoppen met roken. Minimaal 6 weken voor tot 6 weken na de operatie. Roken geeft meer kans op wondinfecties, vertraagt de wondgenezing en geeft een verhoogde kans op het afsterven van weefsel.

Voorwaarden voor de operatie

Voor een veilige operatie en het beste resultaat is het belangrijk om te voldoen aan een aantal voorwaarden. Wij opereren voor een orchidectomie wanneer:

1. uw testosteronwaarden voldoende zijn gedaald (<2 nmol/L) gedurende minimaal 1 jaar;
2. u een gewicht heeft tussen BMI-waarde > 18 en ≤ 35 .

Voorwaarde 1: Lage testosteronwaarde middels testosteronremmers.

Na de vulvoplastiek heeft u geen testikels meer, dat betekent dat u na de operatie nog maar een minimale hoeveelheid testosteron in uw lichaam heeft. Het is belangrijk dat voorafgaand aan de operatie al ervaren heeft hoe het voelt om met lage testosteronwaarde te leven (<2 nmol/L).

Voorwaarde 2: Gewicht

Voor een veilige operatie en het beste resultaat opereren wij mensen met een BMI-waarde groter dan 18 en kleiner of gelijk aan 35 zijn.

BMI staat voor Body Mass Index: de verhouding tussen uw gewicht en uw lengte. Aan de BMI-waarde kan de arts zien of u een geschikt gewicht voor de operatie heeft. Het is aangetoond dat mensen met overgewicht (BMI groter dan 30) tijdens en na een operatie een groter risico hebben op trombose, wondinfecties en vertraagde wondgenezing.

Zelf uw BMI berekenen? Dat kan op de [website van het Voedingscentrum](#).

Zorgverzekering

Op het moment van dit schrijven wordt de orchidectomie vergoed door de zorgverzekering. Dat kan veranderen, want zorgverzekeringen hebben het recht om zelf hun voorwaarden aan te passen. Neemt u daarom bij twijfel altijd contact op met uw zorgverzekeraar.

De operatie

De ingreep duurt ongeveer een half uur en wordt normaal gesproken onder algehele narcose uitgevoerd. Er wordt een verticale snede gemaakt in het midden van de balzak. Vervolgens worden de testikels zorgvuldig verwijderd. Hierbij wordt aan beide kanten de zaadstreng doorgeknipt. De wond wordt daarna gesloten. Na de operatie kunt u pijn ervaren. Zo nodig krijgt u bij ontslag een recept voor pijnstilling mee.

Complicaties en risico's tijdens en na de operatie

Tijdens of na de behandeling kunnen er onbedoelde medische problemen ('complicaties') ontstaan, ook al is de operatie op de juiste manier uitgevoerd. Mogelijke complicaties bij of na een orchidectomie zijn:

- (Na)bloeding direct na de operatie. Soms is een tweede operatie noodzakelijk om de bloeding te stelpen en de stolsels te verwijderen.

- Ophoping van bloed (hematoom). In het operatiegebied kan wat bloed gaan ophopen, waardoor het er wat blauw/paars uit kan zien, zoals een blauwe plek. Dit trekt na 2-4 weken vanzelf weg.
- Ophoping van vocht (oedeem of seroom). In het operatiegebied kan ook vocht ophopen. Als dit oncomfortabel is, kijken we of het mogelijk is om het vocht eruit te halen.
- Slecht genezende wondranden (wonddehiscentie). Na de operatie kan het zijn dat de wonden niet direct genezen en dat de wond wat open gaat staan. Mocht dit gebeuren, raden wij aan om de wond goed te spoelen met stromend water en indien nodig contact op te nemen met de polikliniek Plastische chirurgie.
- Er is een hele kleine kans dat u na de operatie chronische pijn ervaart in het operatiegebied.

Opname in het ziekenhuis

Algemene informatie opname, verblijf en faciliteiten

Wordt u opgenomen in Amsterdam UMC, locatie VUmc? Alle algemene informatie over de opname, het verblijf en faciliteiten vindt u [hier](#).

Wordt u opgenomen in een andere kliniek? Dan kunt u deze informatie opvragen bij de betreffende kliniek. Daar kunt u ook informatie krijgen over eventuele overnachtingsmogelijkheden voor uw partner (of ouders). Betreft het een kliniek in de directe omgeving van locatie VUmc, dan kunnen uw naasten tegen een kleine vergoeding gebruik maken van het gastenverblijf van Amsterdam UMC.

Dag van de opname en operatie

U wordt op de dag van de operatie opgenomen. U mag de avond voor de operatie na 24.00 uur niets meer eten of drinken, tenzij u andere instructies heeft gekregen.

Voor de operatie wordt u gezien door de verpleegkundige, de anesthesist en (kort voor de operatie) de plastisch chirurg. U mag u geen ondergoed of sokken aanhouden onder de operatiejas. Sieraden, piercings en gebitsprothesen/gebitsplaatjes moet u uitdoen en een eventueel haarwerk moet af. Het operatiegebied wordt geschoren op het moment dat u onder narcose bent.

Na de operatie komt de plastisch chirurg in de loop van de dag langs. Indien u een nacht in het ziekenhuis moet blijven, krijgt u 's avonds een injectie met bloedverdunners ter voorkoming van trombose (bloedpropje).

Na de operatie krijgt u pijnstilling. Het dragen van een strakke onderbroek kan prettig zijn na de ingreep.

Als er geen complicaties zijn, mag u na de operatie naar huis. Als dat nodig is, kunt u nog een nacht blijven.

Bij ontslag

Ongeveer twee tot vier weken na de operatie heeft u een afspraak voor controle.

U krijgt eventueel recepten mee voor pijnstilling en verbandmateriaal. Bent u op locatie VUmc geopereerd, dan kunt u uw medicijnen direct ophalen in de poliklinische apotheek

van VUmc. U vindt de apotheek in de hal van de polikliniek. Bent u elders geopereerd, dan haalt u de medicijnen bij uw eigen apotheek.

Thuis en nazorg

U mag de eerste twee weken na de operatie niet zwemmen, in bad of naar de sauna. Dat is om te voorkomen dat de hechtingen te vroeg oplossen en de wondjes open gaan staan. Kort douchen mag wel.

De eerste zes weken na de operatie mag u niet sporten of zwaar tillen. Dat kan namelijk een bloeding of overmatige vochtproductie veroorzaken.

Hormoongebruik na de orchidectomie

Na de operatie stopt u met de testosteronremmer. U blijft alleen oestradiol gebruiken. De endocrinoloog begeleidt u bij de hormoonbehandeling; ongeveer drie maanden na de operatie wordt u opgeroepen voor een consult.

Seksualiteit

Seksualiteit blijft ook na de orchidectomie voor velen belangrijk. Zin in seks (libido) hangt samen met het hormoon testosteron (dat geldt overigens voor mannen én vrouwen). Omdat uw lichaam geen testosteron meer aanmaakt na het verwijderen van de testikels, kan dat van invloed zijn op uw libido. Als u problemen ervaart met uw libido, kunt u dat bespreken met de endocrinoloog (hormoonarts) van het Genderteam.

Uw psycholoog (en uw endocrinoloog m.b.t. de invloed van hormonen) zal met u gedurende het gehele behandeltraject spreken over seksualiteit en over hoe eventuele problemen verholpen kunnen worden. Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld: wat is voor u seksueel prettig, wenst u een partner, heeft u een partner, spreekt u met uw partner(s) over uw seksuele wensen?

Bent u bij ons in behandeling dan kunt u ook een bericht sturen via het patiëntenportaal Mijn Dossier.

Vragen en contact

Als u nog vragen heeft, er tijdens uw herstel iets onverwachts gebeurt of wanneer u zich zorgen maakt, neem dan contact op met de polikliniek genderdysforie van Amsterdam UMC, locatie VUmc.

Wij adviseren u direct contact op te nemen met Amsterdam UMC in geval van:

- Toename van zwelling
- Temperatuursverhoging boven de 38,5 °C
- Aanhoudende of toenemende pijn
- Hevig braken
- Aanhoudend of toenemend bloedverlies (meer dan bij ontslag) en/of helderrood bloedverlies

Bereikbaarheid tijdens kantooruren:

- U kunt de polikliniek, receptie N, iedere werkdag tussen 9.00-12.00 uur en 13.00-16.00 bereiken op 020- 444 0542.
- Bij spoed kiest u voor een 0 (keuze 'spoed na een plastisch chirurgische ingreep')
- Bij geen spoed kiest u een 1 en daarna nogmaals een 1

- U krijgt dan een terugbelafspraak. U hoort direct hoe laat u wordt teruggebeld.

Bereikbaarheid buiten kantooruren:

- Buiten kantooruren en in het weekend belt u bij spoed naar **020 - 444 4330**. Vermeld dat uw operatie door Amsterdam UMC is uitgevoerd. U wordt vanuit hier verder geholpen.

Heeft u voorafgaand aan uw operatie vragen over de operatie omtrent de planning bel dan op werkdagen tussen 8.00 uur en 16.30 uur op 020-444 2310.